

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут журналістики
Кафедра видавничої справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

2019 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Редакційна підготовка видань: Дитячі видання

для студентів

Спеціальності *035 Філологія*

Освітнього рівня *першого (бакалаврського)*

Спеціалізації *035.01 Українська мова та література*

Київ — 2019

КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Програма № 1757/19
Жильцов
(підпис) (прізвище, ініціали)

« » 20 19 р.

Розробник:

Романюк Наталя Сергіївна, доцент кафедри видавничої справи

Викладач:

Романюк Наталя Сергіївна, доцент кафедри видавничої справи

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри видавничої справи

Протокол від 29 серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри Моч Л. Г. Масімова

Робочу програму погоджено із гарантом освітньо-професійної програми з української мови та літератури

_____ 2019 року

Гарант освітньо-професійної програми М. О. Вінтонів М. О. Вінтонів

Робочу програму перевірено

_____ 2019 р.

Заступник директора Інституту журналістики

з науково-методичної та навчальної роботи О. А. Росінська О. А. Росінська

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № _____

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» 20__ р., протокол № _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни	Обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	3 / 90	
Курс	3	
Семестр	5	6
Кількість змістових модулів з розподілом	1	2
Обсяг кредитів	1	2
Обсяг годин, в тому числі:	30	60
Аудиторні	14	28
Модульний контроль	2	4
Семестровий контроль		
Самостійна робота	14	28
Форма семестрового контролю	залік	залік

Навчальна дисципліна «Редакційна підготовка видань: дитячі видання» викладається на третьому курсі у п'ятому і шостому семестрах в обсязі 90 годин, із них аудиторних – 48 год., з них лекційних – 16 годин (I семестр – 6 год. і II семестр – 10 год.), практичних – 26 годин (I семестр – 8 год. і II семестр – 18 год), модульний контроль – 6 годин (I семестр – 2 год. і II семестр – 4 год.), самостійна робота – 42 години (I семестр – 14 год. і II семестр – 28 год.).

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Редакційна підготовка видань: Дитячі видання» полягає в отриманні студентами необхідних теоретичних знань і практичних навичок з організації видавничої роботи, упорядкування видань, аналізу і редагування авторських текстів, зокрема при створенні видань для дітей та дитячих видань.

Завдання дисципліни передбачають:

- розвивати *загальні компетентності* такі, як

ЗК-7. Самоосвітня компетенція Здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно-професійного лідерства та успіху

- розвивати *фахові компетентності* спеціальності:

ФК-2 Лінгвістична (глибокі знання та розуміння в галузі лінгвістики) Здатність аналізувати лінгвістичні явища з погляду фундаментальних філологічних принципів і знань, а також на основі відповідних загальнонаукових методів. Знання природи і сутності мови, походження й

закономірностей розвитку мов, особливостей структури мови, класифікації мов світу, шляхів і методів вивчення мовного матеріалу. Знання системи сучасної української літературної мови, еволюції її граматичної будови.

ФК-6 Комунікативна професійно-орієнтована Здатність застосовувати в професійній діяльності нормативні засоби мови в усному та писемному мовленні з урахуванням змістового наповнення, соціально-демографічних особливостей співрозмовника, специфіки ситуації спілкування та контексту. Здатність вільно й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), для розв'язання комунікативних завдань.

Робота студентів у Центрах компетентностей:

- в Інформаційно-аналітичному центрі студенти здобувають навички самостійної дослідницької й аналітичної роботи (практичні заняття з редагування авторських оригіналів та створення повідомлень для промоції видань);

- у Центрі мультимедійних технологій студенти здобувають практичні навички редакційної роботи.

3. Результати навчання за дисципліною

Програмні результати навчання:

ПРН-З-1 Знання та розуміння лінгвістичних понять, правил фонетики, орфографії, орфоєпії, словотвору, граматики та пунктуації.

ПРН-У-1 Вільне володіння базовим професійним категоріально-поняттєвим та дослідницьким апаратом сучасної філологічної науки. Уміння пояснювати професійно з історичних позицій явища і факти української мови та літератури.

ПРН-У-2 Уміння застосовувати у професійній діяльності лінгвістичні поняття, правила фонетики, орфографії, орфоєпії, словотвору, граматики та пунктуації.

ПРН-С-1 Фахово формувати й аргументувати власні теоретичні і практичні судження, професійні позиції.

ПРН-С-3 Здатність формувати судження про значення і наслідки своєї професійної діяльності з урахуванням соціальних, професійних і етичних позицій.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторна	Модульні	
Змістовий модуль 1. Особливості редакційної-видавничої підготовки видань для дітей							
Тема 1. Типологічні характеристики видань для дітей	10	2		4			4
Тема 2. Редакторські прийоми роботи редактора з літературою	10	2		2			6
Тема 3. Дизайн видань для дітей	8	2		2			4
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	30	6		8		2	14
Змістовий модуль 2. Редакторська підготовка різних видів видань для дітей							
Тема 4. Редагування книжкових видань для дітей	10	2		4			4
Тема 5. Періодичні видання для дітей різних вікових груп. Редагування газет та журналів для дитячої аудиторії	8	2		2			4
Тема 6. Розробка концепції видань для дітей	10	2		4			4
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	30	6		10		2	12
Змістовий модуль 3. Редагування текстів, написаних дітьми							
Тема 7. Підходи до редагування текстів, написаних дітьми	14	2		4			8
Тема 8. Практичне редагування дитячих творів	14	2		4			8
Модульний контроль	2					2	
<i>Разом</i>	30	4		8		2	16
Підготовка та проведення контрольних заходів							
<i>Усього</i>	90	16		26		6	42

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Особливості редакційної-видавничої підготовки видань для дітей

Тема 1. Типологічні характеристики видань для дітей

Читацька адреса літератури для дітей. Цільове і функціональне призначення літератури для дітей. Жанрове різноманіття творів. Специфіка апарату видань літератури для дітей. Види видань для дітей. Поняття «дитяча література», «література для дітей» у книговидаванні. Видавничий репертуар українських

видавництв.

Тема 2. Редакторські прийоми роботи редактора з літературою

Відбір творів. Інтерпретація змісту твору. Способи та доступність викладу матеріалу. Критерії редакторського аналізу змісту та форми твору. Засоби наочності. Редагування текстів для дітей.

Тема 3. Дизайн видань для дітей

Робота редактора над оформленням видань для дітей. Специфіка ілюстрацій у виданнях для дітей. Особливості складання і верстання елементів видань. Загальні вимоги до технічного редагування видань для дітей.

Змістовий модуль 2. Редакторська підготовка різних видів видань для дітей

Тема 4. Редагування книжкових видань для дітей

Редагування навчальних видань. Редагування літературно-художніх видань. Редагування енциклопедичних видань. Редагування перекладних видань та перевидань.

Тема 5. Періодичні видання для дітей різних вікових груп. Редагування газет та журналів для дитячої аудиторії

Періодичні видання для дитячої аудиторії. Журнальні видання для дітей та особливості їх стилістики. Газетні видання для дітей та особливості їх структури. Жанри дитячої газети та підходи до ілюстрування матеріалів. Аналіз змісту газетних матеріалів та редагування текстів і зображень. Редагування журнальних текстів.

Тема 6. Розробка концепції видань для дітей

Видання для дітей для різної цільової аудиторії. Розробка концепції науково-популярного видання. Розробка концепції літературно-художнього видання.

Змістовий модуль 3. Редагування текстів, написаних дітьми

Тема 7. Підходи до редагування текстів, написаних дітьми

Дитина-автор. Особливості дитячого авторства. Педагогічні та фахові підходи до редагування дитячих творів.

Тема 8. Практичне редагування дитячих творів

Аналіз і правка програмних шкільних дитячих творів. Редакторська правка дитячих творів літературно-художнього пошуку.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій							
Відвідування семінарських занять							
Відвідування на практичному занятті							
Робота на семінарському занятті							
Робота на практичному занятті	10	4	40	5	50	4	40
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)							
Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ							
<i>Разом</i>		70		80		70	
Максимальна кількість балів		220					
Розрахунок коефіцієнта		Розрахунок: $220:100=2,2$ Студент набрав: 200 балів Оцінка: $200:2,2 = 90,9$ балів (91 бал)					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль 1. Особливості редакційної-видавничої підготовки видань для дітей

Проаналізуйте дві книжки для молодшого шкільного віку. Візьміть до уваги зміст, художнє оформлення, поліграфічне виконання. Поясніть доцільність використання тих чи тих графічних елементів, зображень тощо.

Порівняйте оформлення дитячого видання класичної літератури та сучасне. Рекомендовано, щоб книги були об'єднані тематикою, цільовою аудиторією тощо.

Змістовий модуль 2. Редакторська підготовка різних видів видань для дітей

Складіть із 5-10 позицій (назв книг) власну програму перевидань дитячої класики. Обґрунтуйте у своєму проекті доцільність таких позицій.

Виконайте тестове завдання (у межах електронного курсу).

Змістовий модуль 3. Редагування текстів, написаних дітьми.

Напишіть репортаж або звіт про візит у Музей книги і друкарства, Форум видавців у Львові чи інший міжнародний форум, зустріч із видавцем або редактором, презентацію книжки для дітей тощо.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Студенти виконують модульні контрольні роботи самостійно в електронному вигляді і прикріплюють до електронного курсу або здають у роздрукованому вигляді.

Модульна контрольна робота проводиться після вивчення певного змістового модуля. Оцінюється за виконання завдань у формі, зазначеній викладачем робочій програмі. *Форми* модульного контролю – проведення модульних робіт, що передбачають вирішення творчих завдань, ситуативних задач, самостійне створення документів тощо.

Кількість модульних контрольних робіт з навчальної дисципліни у першому семестрі – 1, у другому – 2.

Модульна контрольна робота № 1

Шановні студенти, запропонуйте концепцію перевидання книжки для дітей. Охарактеризуйте вид видання, цільове та читацьке призначення, композиційно-графічну модель тощо. Створіть кілька сторінок книги згідно з вашою концепцією.

Модульна контрольна робота № 2

Завдання виконується у мікрогрупах по 3-4 особи.

Шановні студенти, опишіть концепцію періодичного видання для дітей. Охарактеризуйте вид видання за різними ознаками, цільове та читацьке призначення. Зверстайте його.

Частина матеріалів може бути запозичена (із вказівкою на джерело). Важливо при цьому, щоб концепція видання була продумана та реалізована вами (тобто навіть коли берете популярний текст, має бути інше оформлення / формат / призначення / посднання тощо).

Оцінюється результат групової роботи (зверстане видання) і вклад кожного (робота над концепцією, редагування, коректура, дизайн, верстка тощо).

Модульна контрольна робота № 3

Шановні студенти, знайдіть та відредагуйте 2 тексти (кожен не менше 2 тисяч знаків), створені дітьми. Завантажте на Е-курс файл, відредагований в режимі «Рецензування», або фото документу з правками (за допомогою коректорських знаків).

Опишіть концепцію видання, для якого могли б підійти дібрані тексти.

Критерії оцінювання:

1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що

розглядаються;

- 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу, який вивчається;
- 3) ознайомлення з базовою та додатковою рекомендованою літературою;
- 4) уміння наводити приклади тих чи інших книжкових видань, ілюструвати теоретичні положення практичними прикладами;
- 5) уміння поєднати теорію з практикою при аналізуванні та створенні конкретних конкретних ситуацій, розв'язанні завдань;
- 6) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмовій роботі, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.
- 7) повнота відповіді на питання, якість і самостійність виконання завдання; творчий підхід й ініціативність у виконанні завдання.

При оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань. Правильне виконання всіх завдань оцінюється максимально у 25 балів.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль є результатом вивчення кожного модуля, який містить підсумок усіх форм поточного контролю та виконання модульної контрольної роботи. Семестровий контроль включає бали за поточну роботу студента на лабораторних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу. Контроль знань студентів проводиться у формі заліку у VI семестрі.

6.5. Орієнтований перелік питань для семестрового контролю

1. Читацька адреса літератури для дітей.
2. Цільове і функціональне призначення літератури для дітей
3. Специфіка апарату видань літератури для дітей.
4. Види видань для дітей.
5. Поняття «дитяча література», «література для дітей» у книговидаванні.
6. Видавничий репертуар українських видавництв.
7. Критерії редакторського аналізу змісту та форми твору.
8. Робота редактора над оформленням видань для дітей.
9. Специфіка ілюстрацій у виданнях для дітей.
10. Особливості складання і верстання елементів видань.
11. Загальні вимоги до технічного редагування видань для дітей.
12. Редагування навчальних видань для дітей.
13. Редагування літературно-художніх видань для дітей.
14. Редагування енциклопедичних видань для дітей.
15. Періодичні видання для дитячої аудиторії.
16. Журнальні видання для дітей та особливості їх стилістики.
17. Газетні видання для дітей та особливості їх структури.
18. Жанри дитячої газети та підходи до ілюстрування матеріалів.
19. Аналіз змісту газетних матеріалів та редагування текстів і зображень.
20. Підходи до редагування текстів, написаних дітьми

21.Редакторська правка дитячих творів літературно-художнього пошуку.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Робота в центрі компетенцій (центр мультимедійних технологій)

У центрах мультимедійних технологій проводяться лабораторні заняття в межах таких тем:

Тема 3. Дизайн видань для дітей

Тема 4. Редагування книжкових видань для дітей

Тема 5. Періодичні видання для дітей різних вікових груп. Редагування газет та журналів для дитячої аудиторії

Тема 6. Розробка концепції видань для дітей

Тема 8. Практичне редагування дитячих творів

9. Рекомендована література

Основна (базова):

1. Огар Е. І. Дитяча книга в українському соціумі (досвід перехідної доби). Львів : Світ, 2012. 320 с.
2. Огар Е. І. Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки : навч. посіб. / Емілія Огар. Львів : Аз-Арт, 2002. 160 с.
3. Швецова-Водка Г. М. Типологія книги. – К.: Книжкова палата України, 1999.

Додаткова:

4. Антонова С. Г. Редакторская подготовка изданий : підручник / под ред. С. Г. Антоновой. М.: Логос, 2004. 496 с.
5. БараБука. 25 років українського дитліту: знакові твори, імена, книжки / БараБука [Електронний ресурс] // Barabooka. Простір української дитячої книги. – Електронні дані. – Режим доступу : <http://www.barabooka.com.ua/25-rokiv-ukrayins-kogo-ditlitu-znakovi-tvori-imena-knizhki/> (дата звернення 15.09.2018). – Назва з екрана.
6. Бессараб А. О. Місце вімельбухів у репертуарі українських дитячих видавництв // Обрії друкарства, № 1 (7) / 2019. С. 32–39.
7. Благовірна Н. Б. Слово в полоні букв: критерії редакторської оцінки

- казок // Масова комунікація: історія, сьогодення, перспективи. 2, 2012. С. 100–105.
8. Вернигора Ніна Миколаївна. Збірник літературно-художніх творів для сучасних підлітків: проблеми видавничої підготовки / Н. М. Вернигора // Інтегровані комунікації. 2016. № 1. 2016. С. 55-59.
 9. Волканова А. І., Носко А. М. Принципи підготовки дитячого періодичного видання // С. 138–142ю
 10. Гавенко С., Мартинюк М. Кваліметричний аналіз поліграфічного виконання дитячих видань українського книжкового ринку // Вісник Книжкової палати. 2011. № 2.
 11. ДСТУ 29-62002 Видання для дітей. Поліграфічне виконання. Чинний від 2002.08.01
 12. Єжижанська Т. С. Сучасний книговидавничий ринок України: основні тенденції розвитку / Т. С. Єжижанська // Видавнича діяльність в умовах розвитку нових технологій: монографія колективна. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018.
 13. Женченко М. І. Особливості макетування та верстання книжкових видань // Редактор і видавець : науково-практичний збірник / головний редактор М. Тимошик. — Число 1. — К. : Інститут журналістики, 2007. — С. 121–126.
 14. Зелінська Н. В. Теоретичні засади роботи редактора над літературною формою твору (Літературне опрацювання тексту) : навч. посібн. К. : УМК ВО, 1989. 76 с.
 15. Корнєєва Галина. Українська дитяча книжка Галичини: від «Читанки» М. Шашкевича... (1850–1939). Історико-книгознавчий аспект. Львів : Світ: 2011. 280 с. : іл.
 16. Крайнікова Т. С. Коректура : підручник. К. : Наша наука і культура, 2004. 252 с. іл., предм. покажч.
 17. Лисенко І. Книга в епоху візуальної культури // «Молодий вчений». № 9.1 (61.1). Вересень, 2018. С. 74–78.
 18. Огар Е. І. Конвергентні медіа для дітей в українському інформаційному просторі // Поліграфія і видавнича справа. 2016. № 1. С. 184-191. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pivs_2016_1_21.
 19. Огар Е. І. Критерії сучасності та функціональності сучасної української книги для дітей // Поліграфія і видавнича справа. 2007. 2 (46). С. 119–124.
 20. Огар Е. І. Мова дитячого літературного дискурсу: функціонально-комунікативні аспекти дослідження // Вісник СумДУ, № 3 (87). 2006. С. 10–17.
 21. Огар Е. І. Українсько-російський та російсько-український словник-довідник з видавничої справи. Львів: Палітра друку, 2002. 224 с.
 22. Редактирование отдельных видов литературы / Под ред. Н.М. Сикорского. М.: Книга, 1987. Режим доступа : <http://hi-edu.ru/e-books/xbook736/01/about.htm>.
 23. Редакторская подготовка изданий : учебник / Антонова С.Г., Васильев В.И., Жарков И.А., Коланькова О.В., Ленский Б.В., Рябинина Н.З., Соловьев В.И.; под общ. ред. Антоновой С. Г., д. ф. н. М. : Издательство МГУП, 2002. 468 с. Режим доступа : <http://www.hi-edu.ru/e->

books/xbook082/01/about.htm.

24. Тимошик М. Як редагувати книжкові та газетно-журнальні видання. К.: Наша культура і наука, 2012. 384 с.
25. Третяк Анна. Кобзар, кобзарик, кобзарище / Анна Третяк [Електронний ресурс] // Barabooka. Простір української дитячої книги. – Електронні дані. – Режим доступу : <http://www.barabooka.com.ua/kobzar-kobzarik-kobzarishhe/> (дата звернення 15.09.2018). – Назва з екрана.
26. Фивер Уильям. Когда мы были детьми. Два века книжной иллюстрации для детей. М. : Советский художник, 1979.
27. Черниш Н. І. Редагування енциклопедичних видань: теорія і практика [Текст] : навч. посіб. для студентів спец. "Видавнича справа та редагування" / Наталія Черниш. Львів : Світ, 2015. - 235 с.

Інтернет-ресурси

1. «Читомо» (<http://www.chytomo.com>) – культурно-видавничий проект, один із найбільш наповнених сайтів, що містить найновішу інформацію: унікальна статистика українського книжкового ринку, загальна інформація про сектор, інформація про законодавство, книжкові тренди.
2. «ЛітАкцент» (<http://litakcent.com/about/>) – сайт для любителів літератури. Сайт призначений для тих, хто має смак до гарної літератури і хоче зіставити свої оцінки новинок із судженнями літературознавців. Матеріали сайту оновлюються щодня. «ЛітАкцент» – це спільний проект Національного університету «Киево-Могилянська академія» та видавництва «Темпора».
3. БараБука www.barabooka.com.ua/ - портал «BaraBooka. Простір української дитячої книги» – перший український універсальний інформаційний ресурс про видання для дітей та юнацтва.

8. Навчально-методична карта дисципліни «Книжкові видання»

Разом: 90 год., лекції – 16 год., практичні заняття – 26 год., самостійна робота – 42 год., МКР – 6 год., семестровий контроль – залік

Тиждень	I-II	III	III	VI	VI	VII	VIII-IX	IX-X
Модулі	Змістовий модуль I							
Назва модуля	Особливості редакційної-видавничої підготовки видань для дітей							
Кількість балів за модуль	70							
Лекції	80							
Теми лекцій	Типотичні характеристики видань для дітей		Редакторські прийоми роботи редактора з літературою		Дизайн видань для дітей		Регування книжкових видань для дітей	
Теми практичних занять	Характеристики видань для дітей – 20 б.		Редакторські прийоми роботи редактора з літературою – 10 б.		Дизайн видань для дітей – 10 б.		Регування книжкових видань для дітей – 20 б.	
Самостійна робота	5х1=5 б.							
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 – 25 б.							
Підсумковий контроль	Модульна контрольна робота 2 – 25 б.							
	220, коефіцієнт 2,2							